

HRVATSKO FILOZOFSKO DRUŠTVO

ODSJEK ZA FILOZOFIJU
FILOZOFSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U SPLITU

Simpozij

XIII. MEDITERANSKI KORIJENI FILOZOFIJE

*Čovjek je mjera svih stvari –
Protagora, uz 2500. obljetnicu rođenja*

Split, Hrvatska, 4.–6. travnja 2019.

Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu
Poljana kraljice Jelene 1/III

Symposium

XIII MEDITERRANEAN ROOTS OF PHILOSOPHY

*Man is the measure of all things –
Protagoras, on the 2500th anniversary of his birth*

Split, Croatia, April 4–6, 2019

Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Split
Poljana kraljice Jelene 1/III

Organizatori

Hrvatsko filozofsko društvo
Odsjek za filozofiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu

Organizacijski odbor

prof. dr. sc. Mislav Kukoč, predsjednik
Anita Lunić, mag. phil., tajnica
Mira Matijević, poslovna voditeljica
prof. dr. sc. Jasna Jeličić-Radonić
prof. dr. sc. Dunja Jutronić
prof. dr. sc. Luka Tomašević
izv. prof. dr. sc. Borislav Dadić
izv. prof. dr. sc. Hrvoje Relja
doc. dr. sc. Marita Brčić Kuljiš
doc. dr. sc. Bruno Ćurko
Josip Guć, mag. phil.
Antonio Kovačević, mag. phil.
Marko Delić, univ. bacc. phil.

Simpozij se organizira uz potporu

Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske
Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu
Sveučilišta u Splitu
Poglavarstva grada Splita
Turističke zajednice grada Splita
Splitsko-dalmatinske županije

Sadržaj / Contents

<i>Mislav Kukoč</i> , Uvod: XIII. Mediteranski korijeni filozofije. Čovjek je mjera svih stvari – Protagora, uz 2500. obljetnicu rođenja / Introduction: XIII Mediterranean Roots of Philosophy. Man is the measure of all things – Protagoras, on the 2500 th anniversary of his birth	5
Program simpozija / Programme of the Symposium	11
Sažeci izlaganja / Paper Abstracts	21
Adresar sudionika / Addresses of the Participants	89

Uvod

Mislav Kukoč

Predsjednik Organizacijskog odbora simpozija

XIII. MEDITERANSKI KORIJENI FILOZOFIJE

*Čovjek je mjera svih stvari –
Protagora, uz 2500. obljetnicu rođenja*

Hrvatsko filozofsko društvo i Odsjek za filozofiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu organiziraju međunarodni filozofski i interdisciplinarni simpozij *XIII. Mediteranski korijeni filozofije*, koji se održava od 4. do 6. travnja 2019. godine u dvorani Filozofskog fakulteta u Splitu, smještenoj na pročelju Peristila, u središtu veličanstvene Dioklecijanove palače, spomenika nulte kategorije svjetske kulturne baštine pod zaštitom UNESCO-a, što kao ogledni primjerak mediteranske kulturne baštine savršeno korespondira s duhom i svrhom simpozija.

Mediteran je kolijevka zapadnoeuropske filozofije i znanosti koja, zajedno s također mediteranskim naslijeđem hebrejsko-kršćanske religijske tradicije udara temelje zapadnoeuropske kulture i civilizacije. Zapadna filozofija i znanost započinju svoj povijesni razvoj početkom 6. stoljeća pr. Kr. na istočnoj obali Mediterana, u maloazijskim grčkim kolonijama Miletu i Efezu te obližnjim otocima, potom se širi do Eleje i Sicilije, da bi svoj vrhunac postigla u Ateni, jednom od središta antičkog Mediterana. Daljnji razvoj antičke filozofije, od helenizma do srednjovjekovne epohe, preko novih središta filozofske misli Aleksandrije, Antiohije, Kartage i Rima, također je sudbinski vezan za Mediteran. Stvaranje, sukobljavanje i međusobno prožimanje mediteranskih kultura, specifični mediteranski multikulturalizam dao je bitno obilježje daljnjem razvoju filozofije Zapada. Grčka i rimska antika, helenističko-rimsko naslijeđe, Bizant, orijentalne arapske tradicije, uz pečat nove islamske religije stapaju se u islamsko-arapsku srednjovjekovnu filozofiju, kulturu i civilizaciju. Bizantinci su grčku filozofiju prenijeli Arapima, a oni, posredstvom križarskih ratova, preko svojih vodećih filozofa, Avicene, Averroesa, Ibn Halduna, vratili Europi u njoj već zaboravljeno naslijeđe Aristotelove filozofije.

To su samo neke od početnih premisa i mogućih naputaka za tematiziranje sadržaja simpozija *Mediteranski korijeni filozofije*. Dakako, ne i jedini. Sljedeći aspekt koji ulazi u tematski okvir simpozija odnosi se na utemeljenje hrvatske filozofije, koja se, kako u svojim počecima, tako i u najsjajnijim vrhuncima, korijeni u mediteranskom dijelu svojega višeregionalnoga kulturnog identiteta. Počam od Hermana Dalmatina, preko Marka Marulića, pa do Matije Vlačića Ilirika, Frane Petrića i Ruđera Boškovića, da spomenemo samo najznamenitija imena.

Treći sklop što ulazi u okvir teme simpozija odnosi se na filozofsko, ali i interdisciplinarno promišljanje specifičnosti mediteranskog multikulturalnog prostora koji je iznjedrio aktualne međucivilizacijske napetosti koje prijete globalnim sukobom civilizacija, ali otvaraju i mogućnosti dijaloga i pomirenja. S tim u svezi otvaraju se pitanja koja se, među ostalim, promišljaju na simpoziju:

- Utječu li mediteranski korijeni filozofije na nastanak i razvoj suvremene filozofije Mediterana?
- Filozofsko promišljanje mediteranskog multikulturalizma
- Poticaji mediteranske filozofije za utemeljenje globalnog ethosa kao pretpostavke međucivilizacijskog dijaloga
- Filozofija Mediterana kao globalizacijska paradigma

Ove se godine navršava 2500 godina od rođenja poznatog predsokratovskog filozofa, sofista *Protagore iz Abdere*, koji je svojom mišlju da je »čovjek mjerilo svih stvari, onih koje jesu da jesu, a onih koje nisu da nisu«, inaugurirao novo antropološko razdoblje grčke filozofije te, uz Sokrata, izveo filozofiju iz ezoteričkih ekspertnih škola na agoru – strastveno tlo javnosti. Sofistički pokret što ga je poveo Protagora pamti se po lošim učincima, poput demagogije te površnog i voluntarističkog relativizma, ali i po progresivnom doprinosu kojim je zaslužio aureolu antičkog prosvjetiteljstva i obrazovanja za demokratsko građanstvo. Uz prethodno navedene tradicionalne teme *Mediteranskih korijena filozofije*, vjerujemo da će i obljetnička posveta ovogodišnjeg simpozija Protagorinu antropocentrizmu inspirirati sudionike simpozija da se u svojim priložima, među ostalim, usmjere i na pitanja mediteranskog antičkog i renesansnog te suvremenog multikulturalnog humanizma, što je bila opća tema posljednjeg Svjetskog filozofskog kongresa koji se, pod naslovom »Učiti se biti čovjek«, održao u Pekingu u kolovozu 2018. godine.

Nastavljajući tradiciju promoviranja novih izdanja tematski vezanih uz *Mediteranske korijene filozofije*, na simpoziju će ove godine biti predstavljeno nekoliko monografija. Riječ je o zborniku radova *Kosmopolitische Demokratie* u izdanju Nomosa (Baden-Baden, 2018.), koji su uredili Henning Ottmann i Pavo Barišić, zatim o zbirci poezije *Osjećaj ljepote, život razuma. Ivanu Kožariću, kiparu, anti-kiparu* (Sisak, 2018.) Nikole Tadića te o dvjema publikacijama u izdanju Eidosa: *Traktat o izvjesnosti* (Zenica, 2018.) Miodraga Živanovića i *Etika* (Zenica, 2019.) Asima Mujkića i Jasminke Babić Avdispahić.

Drugog dana simpozija održat će se *hommage* Željku Škuljeviću (1953. – 2019.), filozofu iz Zenice, autoru niza filozofskih, esejističkih i pjesničkih djela, dobrom prijatelju i čestom gostu *Mediteranskih korijena filozofije*. Svojim nas je istraživanjima antičke grčke misli, jednog od stožera filozofske misli Mediterana, obogatio i zadužio. Ovim *hommageom* odat ćemo priznanje njegovu filozofskom zanosu i predstaviti fragmente njegova posljednjeg, još neobjavljenog djela.

Kada tomu pribrojimo da su tematski blokovi s prethodnih simpozija objavljeni u časopisima *Filozofska istraživanja* br. 107, 116, 137 i 146 te *Metodički ogleđi* br. 33 i 34, kao i u opsežnim zbornicima *Filozofija Mediterana* (HFD, Zagreb, 2009.) i *Mediteranski korijeni filozofije* (HFD-FFST, Zagreb–Split, 2016.), onda to neprijeporno potvrđuje dojam da *Mediteranski korijeni filozofije* ostavljaju zamjetan materijalni i duhovni trag u mediteranskom duhovnom prostoru.

Introduction

Mislav Kukoč

President of the Organization Committee of the Symposium

XIII MEDITERRANEAN ROOTS OF PHILOSOPHY

*Man is the measure of all things –
Protagoras, on the 2500th anniversary of his birth*

The Croatian Philosophical Society and the Department of Philosophy at the Faculty of Humanities and Social Science, University of Split are organizing the international and interdisciplinary symposium *XIII Mediterranean Roots of Philosophy*, which will take place from April 4 to April 6, 2019 in the conference hall of the Faculty of Humanities and Social Sciences in Split, situated in the front of Peristil, in the center of the magnificent Diocletian's palace, a zero category monument of the global cultural heritage under the patronage of UNESCO which, as a representative piece of Mediterranean cultural heritage, suits the spirit and the purpose of the symposium perfectly.

The Mediterranean is the cradle of western philosophy and science which, together with the Mediterranean heritage of Hebrew-Christian religious tradition sets the foundations of Western European culture and civilization. Western philosophy and science begin their historical development at the start of 6th century BC on the eastern shores of the Mediterranean sea, specifically in Asia Minor, in the Greek colonies of Miletus and Ephesus and surrounding islands; it then spreads to Elea and Sicily and reaches its peak in Athens, one of the centers of ancient Mediterranean. Later development of ancient philosophy, from Hellenism to the medieval epoch, through new intellectual centers of Alexandria, Antioch, Carthage and Rome is also crucially related to the Mediterranean. Creation, conflict and mutual permeation of Mediterranean cultures, a distinctive Mediterranean multiculturalism gave an essential mark to the future growth of philosophy in the West. Ancient Greece and Rome, the Hellenistic-Roman heritage, Byzantine world, Oriental Arabic traditions with the mark of the new re-

ligion of Islam all blend into Muslim Arabic medieval philosophy, culture and civilization. The Byzantines introduced the Arabs to Greek philosophy, and they, through the mediation of the Crusades and the work of its leading philosophers Avicenna, Averroes and Ibn Haldun returned the forgotten legacy of Aristotelian philosophy back to Europe.

Those are only some of the initial premises and possible suggestions for the topics of the symposium *Mediterranean Roots of Philosophy*; not the only ones, of course. The next aspect relevant to the topics of the symposium refers to the foundation of Croatian philosophy which, both in its beginnings and on its zenith, has its roots in the Mediterranean part of its multiregional cultural identity. Starting with Hermann of Dalmatia, continuing through Marko Marulić and Matija Vlačić Ilirik (Matthias Flacius Illyricus), Frane Petrić (Franciscus Patricius) and Ruđer Bošković (Roger Joseph Boscovich), to mention only the most significant figures.

A third set of themes congenial to the idea of this symposium relates to the philosophical and interdisciplinary reflection of the peculiarities of the Mediterranean multicultural space which gave birth to the current intercivilizational tensions threatening to escalate into the clash of civilizations, but also open the possibility of dialogue and reconciliation. That situation naturally suggests the following set of questions discussed at the symposium:

- Do the Mediterranean roots of philosophy influence the origin and development of the contemporary philosophy of the Mediterranean?
- Philosophical reflection of the Mediterranean multiculturalism
- Incentives of the Mediterranean philosophy for the establishment of global ethos as a prerequisite of intercivilizational dialogue
- Philosophy of the Mediterranean as a globalization paradigm

This year, according to relatively reliable sources, we mark 2500 years since the birth of Protagoras of Abdera, the famous pre-Socratic philosopher, who inaugurated a new anthropological period of Greek philosophy with his most famous statement: "Man is the measure of all things: of the things that are, that they are, of the things that are not, that they are not." Protagoras and Socrates led philosophy out of esoteric expert groups to the agora – the passionate public sphere. The Sophistic movement that Protagoras led is remembered for its detrimental effects, such as demagogy, and its superficial and voluntaristic relativism, but also for its progressive contribution to ancient enlightenment and education for democratic citizenship.

In addition to the above-listed traditional topics on the Mediterranean roots of philosophy, we believe that the dedication of this year's symposium to Protagoras' anthropocentrism will inspire participants to include in their contributions, among other things, the issues of Mediterranean antiquity and Renaissance as well as modern multicultural humanism, which was a general theme of the latest XXIV World Congress of Philosophy, under the title "Learning To Be Human", held in Beijing in August 2018.

Continuing with the tradition of promoting newly-published works thematically related to the *Mediterranean Roots of Philosophy*, this year the symposium will introduce the public to several monographs. These include a collection of works *Kosmopolitische Demokratie* published by Nomos (Baden-Baden, 2018) and edited by Henning Ottman and Pavo Barišić, then Nikola Tadić's collection of poetry *Osjećaj ljepote, život razuma. Ivanu Kožariću, kiparu, anti-kiparu* (Sisak, 2018), and two publications published by Eidos: Miodrag Živanović's *Traktat o izvjesnosti* (Zenica, 2018) and Asim Mujkić's and Jasminka Babić Avdispahić's *Etika* (Zenica, 2019).

On the second day of the symposium an *hommage* will be done to Željko Škuljević (1953–2019), a philosopher from Zenica, an author of a series of philosophical, essayist and poetry works, a good friend and a frequent guest of the *Mediterranean Roots of Philosophy*. With his research of ancient Greek thought, one of the pivots of Mediterranean philosophical thought, he has enriched and indebted us. With this *hommage*, we will acknowledge his philosophical fervour and present the fragments of his last, unpublished work.

When we add that thematic sections from the past symposia have been published in journals *Filozofska istraživanja* (no. 107, 116 and 137), *Metodički ogledi* (no. 33 and 34), as well as in voluminous proceedings named *Filozofija Mediterana (Philosophy of the Mediterranean)* published by the Croatian Philosophical Society in Zagreb in 2009 and *Mediteranski korijeni filozofije (Mediterranean Roots of Philosophy)* published in Split and Zagreb in 2016 in the edition of the Croatian Philosophical Society and the Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Split, it is clear, then, that the *Mediterranean Roots of Philosophy* symposium has had a notable material and spiritual influence in the Mediterranean cultural area.

PROGRAM SIMPOZIJA / PROGRAMME OF THE SYMPOSIUM

Četvrtak, 4. travnja 2019. / Thursday, April 4, 2019

9.00–9.30 *Otvaranje skupa i pozdravne riječi /
Opening ceremony and welcoming speeches*

Mislav Kukoč, predsjednik Organizacijskog odbora simpozija / President of the Organization Committee of the Symposium

Tomislav Krznar, predsjednik Hrvatskog filozofskog društva / President of the Croatian Philosophical Society

Tonći Kokić, pročelnik Odsjeka za filozofiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu / Head of the Department of Philosophy, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Split

Gordan Matas, prodekan Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu / Vice Dean of the Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Split

Dragan Ljutić, rektor Sveučilišta u Splitu / Rector of the University of Split

Andro Krstulović Opara, gradonačelnik Splita / Mayor of Split

Blaženko Boban, župan Splitsko-dalmatinske županije / County Prefect of the Split-Dalmatia County

9.30–9.45 **Pavo Barišić** (Hrvatska/Croatia): Perspektive istine u Protagorinu nauku / Perspectives of Truth in Protagoras' Teaching

9.45–10.00 **Daniel Bučan** (Hrvatska/Croatia): Prisjećanje na Protagoru / Remembering Protagoras

10.00–10.15 **Zoran Dimić** (Srbija/Serbia): Protagora – tamni branitelj argumentacije / Protagoras – the Dark Agent of Argumentation

10.15–10.30 **Marija Petrović** (Srbija/Serbia): Protagorino shvaćanje moralnosti / Protagoras' Notion of Morality

10.30–11.00 *Rasprava / Discussion*

11.00–11.15 *Stanka za kavu / Coffee break*

11.15–11.30 **Bojan Blagojević** (Srbija/Serbia): *Ad hominem* kao Platonov *hommage* Protagori / *Ad hominem* as Plato's *hommage* to Protagoras

11.30–11.45 **Ivo Džinić** (Hrvatska/Croatia): Platonova i Aristotelova kritička interpretacija *homo mensura* teze / Plato's and Aristotle's Critical Interpretation of the *homo mensura* Thesis

11.45–12.00 **Erik Brezovec** (Hrvatska/Croatia): Tragovi Protagorine antropocentričnosti u ranijim radovima Karla Marxa s posebnim osvrtom na Marxov pristup religiji / Traces of Protagorean Anthropocentrism in the Early Work of Karl Marx with Special Focus on Marx's Approach to Religion

12.00–12.15 **Josip Guć** (Hrvatska/Croatia): Antropomorfizam danas: sudbina Protagorina impulsa / Anthropomorphism Now: the Destiny of Protagoras' Impulse

12.15–12.45 *Rasprava / Discussion*

12.45–14.30 *Stanka za ručak / Lunch break*

14.30–14.45 **Tamara Plečaš** (Srbija/Serbia): Epiktet vs. prva generacija sofista / Epictetus vs. the First Generation of Sophists

14.45–15.00 **Stjepan Ljudevit Marušić** (Hrvatska/Croatia): Moderno vrednovanje Protagorine filozofije: relativizam ili racionalizam? / A Modern Evaluation of the Philosophy of Protagoras: Relativism or Rationalism?

15.00–15.15 **Astrit Salihu** (Kosovo/Kosovo): Sofistika i postmoderna – sofističke reminiscencije / Sophistry and Postmodernity – Sophistic Reminiscence

15.15–15.45 *Rasprava / Discussion*

15.45–18.00 *Razgledavanje Splita / Sightseeing of Split*

18.00–19.30 *Predstavljanje knjiga / Presentation of publications*

● **Henning Ottmann & Pavo Barišić** (ur.), *Kosmopolitische Demokratie*, Nomos, Baden-Baden, 2018.

Predstavljajući / Presenters: **Mislav Kukoč & Pavo Barišić**

● **Nikola Tadić**, *Osjećaj ljepote, život razuma. Ivanu Kožariću, kiparu, anti-kiparu*, Sisak, 2018.

Predstavljajući / Presenters: **Mislav Kukoč & Nikola Tadić**

● Projekt *Eidos*, Zenica, Bosna i Hercegovina

Predstavljajući / Presenters: **Spahija Kozlić & Dževad Drino**

● **Miodrag Živanović**, *Traktat o izvjesnosti*, Eidos, Zenica, 2018.

Predstavljajući / Presenters: **Spahija Kozlić, Aras Borić & Miodrag Živanović**

● **Asim Mujkić & Jasminka Babić Avdispahić**, *Etika*, Eidos, Zenica, 2019.

Predstavljajući / Presenters: **Spahija Kozlić & Asim Mujkić**

Petak, 5. travnja 2019. / Friday, April 5, 2019

- 9.00–9.15 **Mislav Ježić** (Hrvatska/Croatia): Što je zajedničko Bhagavadgīti i katedrali sv. Duje? / What Do the Bhagavadgītā and the Split Cathedral Have in Common?
- 9.15–9.30 **Dževad Zečić** (Bosna i Hercegovina/Bosnia and Herzegovina): Kozmološko učenje Ikhwan al-Safa / The Cosmological Teaching of the Ikhwan al-Safa
- 9.30–9.45 **Jelena Mijić** (Srbija/Serbia): Sokratovska intuicija i problem znanja / Socratic Intuition and the Problem of Knowledge
- 9.45–10.00 **Slobodan Stamatović** (Hrvatska/Croatia): Čemu filozofija? Pogled u antiku / Why Philosophy? A Look into Antiquity
- 10.00–10.30 *Rasprava / Discussion*
- 10.30–10.45 *Stanka za kavu / Coffee break*
- 10.45–11.00 **Ivan Bodrožić** (Hrvatska/Croatia): Broj kao mjera svega prema sv. Augustinu / St. Augustine's Thought on the Number as the Measure of All Things
- 11.00–11.15 **Krešimir Čvrljak** (Hrvatska/Croatia): Kapitalan doprinos hrvatskoga nefilozofskog autora europskoj filozofskoj baštini: Ivan Stojković (1390.–1443.) / A Capital Contribution of a Croatian Non-Philosophical Author to European Philosophical Heritage: Card. Ivan Stojković Ragusan (1390–1443)
- 11.15–11.30 **Jelena Pavličić** (Srbija/Serbia): Motivacija antičkog skepticizma i njegovo oživljavanje u 16. stoljeću / The Motivation of Greek Skepticism and Its Resurgence in the 16th Century
- 11.30–11.45 **Ivan Peović** (Hrvatska/Croatia): Rimska pravna praksa kao osnova za teoriju slobode / Roman Law Practice as a Basis for Theory of Liberty
- 11.45–12.15 *Rasprava / Discussion*
- 12.15–12.30 *Stanka za kavu / Coffee break*

- 12.30–12.45 **Bruno Ćurko** (Hrvatska/Croatia): Sofisti i kritičko mišljenje / Sophists and Critical Thinking
- 12.45–13.00 **Ivan Bekavac Basić** (Hrvatska/Croatia): *Ántrōpos métron hapántōn* i *fake news* / *Ántrōpos métron hapántōn* and Fake News
- 13.00–13.15 **Ivana Greguric, Nenad Vertovšek** (Hrvatska/Croatia): Ljudsko biće i ethos budućnosti / The Human Being and Future Ethic
- 13.15–13.45 *Rasprava / Discussion*
- 13.45–15.30 *Stanka za ručak / Lunch break*
- 15.30–15.45 **Tomislav Zelić** (Hrvatska/Croatia): Što bijaše mediteranizam? Teoretski i metodološki aspekti / What is Mediterraneanism? Theoretical and Methodological Aspects
- 15.45–16.00 **Marko Marina** (Hrvatska/Croatia): Zašto ovaj Novi zavjet: proces odabira kanona / Why This New Testament: the Process of Canonisation
- 16.00–16.15 **Zrinka Podhraški Čizmek** (Hrvatska/Croatia): Mediteranski korijeni hodočašća / The Mediterranean Roots of Pilgrimages
- 16.15–16.30 **Denis Karanušić** (Hrvatska/Croatia): Descartesov humanizam: *inter Deum et perfectionem hominis?* / Descartes' Humanism: *inter Deum et perfectionem hominis?*
- 16.30–17.00 *Rasprava / Discussion*
- 17.00–17.15 *Stanka za kavu / Coffee break*
- 17.15–17.30 **Marita Brčić Kuljiš** (Hrvatska/Croatia): Jesu li antiimigrantske stranke kompatibilne s načelima liberalne demokracije? Analiza jednog slučaja – Freiheitliche Partei Österreichs (FPÖ) / Are the Anti-Immigrant Parties Compatible with the Principles of Liberal Democracy? Freedom Party (FPÖ) – Case Study

- 17.30–17.45 **Ana Jerković** (Hrvatska/Croatia): Kozmopolit kao multi-kulturalni humanist i globalni aktivist / Cosmopolitan as a Multicultural Humanist and Global Activist
- 17.45–18.00 **Ana Jeličić** (Hrvatska/Croatia): Granice međuljudske komunikacije u digitalnom dobu / The Boundaries of Interpersonal Communication in the Digital Age
- 18.00–18.15 **Siniša Matić** (Hrvatska/Croatia): Paradoks suda – prikaz jednog gimnazijskog domaćeg rada / The Paradox of the Court – A Presentation of a High School Homework
- 18.15–18.45 *Rasprava / Discussion*
- 18.45–19.00 *Stanka / Break*
- 19.00–20.00 *Hommage Željku Škuljeviću / Hommage to Željko Škuljević*
- O sofistima i heterama / On Sophists and Hetairai**
Sudionici / Participants: **Spahija Kozlić, Miodrag Živanović, Dževad Drino, Aras Borić, Mislav Kukoč**

Subota, 6. travnja 2019. / Saturday, April 6, 2019

- 9.30–9.45 **Anđelija Milić** (Serbia/Srbija): That Which Can Be Measured in the *Measure of All Things* / Ono što se može mjeriti u *mjeri svih stvari*
- 9.45–10.00 **Anita Lunić** (Croatia/Hrvatska): Protagoras' Moral Relativism / Protagorin moralni relativizam
- 10.00–10.15 **Takashi Oki** (Japan/Japan): The Necessitarian Argument in *Metaphysics* E3 / Nesesarijanistički argument u *Metafizici* E3
- 10.15–10.45 *Rasprava / Discussion*
- 10.45–11.00 *Stanka za kavu / Coffee break*
- 11.00–11.15 **Zlatko Juras** (Hrvatska/Croatia): Gravitacija u Boškovića / Boscovich's Gravitation
- 11.15–11.30 **Jevgenij Paščenko** (Hrvatska/Croatia): Čovjek iz Hrvatske u ruskom zarobljeništvu 1914.–1918. / A Man from Croatia in Russian Captivity from 1914 to 1918
- 11.30–11.45 **Enis Zebić** (Hrvatska/Croatia): Od optimizma do rezignacije. Skica geneze intelektualne pozicije Mirka Kusa Nikolajeva / From Optimism to Resignation. A Sketch of the Genesis of the Intellectual Position of Mirko Kus Nikolajev
- 11.45–12.00 **Ivan Jarnjak** (Hrvatska/Croatia): Beat hotel u Dubrovniku: Goli ručak na Mediteranu / Beat Hotel in Dubrovnik: Naked Lunch on the Mediterranean
- 12.00–12.30 *Rasprava / Discussion*
- 12.30 *Zatvaranje simpozija / Closing ceremony*

SINIŠA MATIĆ

*Gimnazija Franje Petrića, Zadar, Hrvatska /
Franjo Petrić Gymnasium, Zadar, Croatia*

Paradoks suda – prikaz jednog gimnazijskog domaćeg rada

Uz 2500. godišnjicu Protagorina rođenja učenicima gimnazije Franje Petrića postavljen je zadatak da pokušaju potpuno samostalno riješiti jednu verziju čuvenog paradoksa suda. U izlaganju ću predstaviti i komentirati učenička rješenja.

The Paradox of the Court – A Presentation of a High School Homework

In honour of the 2500th anniversary of the birth of Protagoras, the pupils of the Franjo Petric Gymnasium were given the task to try to solve independently one version of the famous Paradox of the Court. In my presentation, I will present and comment on pupils' collected solutions.

JELENA MIJIĆ

*Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Srbija /
Faculty of Philosophy, University of Belgrade, Serbia*

Sokratovska intuicija i problem znanja

Cilj je ovog izlaganja ukazati na načine na koje Platonovi uvidi, prije svega u dijalozima *Menon* i *Teetet*, oblikuju suvremene pristupe problemima znanja, odnosno ukazati na širi značaj njegovih uvida koji se neće ograničiti samo na njegove anticipacije klasične definicije znanja kao opravdanog istinitog vjerovanja. Kao okosnicu naših razmatranja uzet ćemo primjere upotrebe metode misaonog eksperimenta, kojom se testiraju predložene definicije znanja, da bismo pokazali značaj sokratovskih intuicija vezanih za odnos znanja i istinitog vjerovanja, kao i mjesta tih intuicija u suvremenim epistemološkim stanovištima.

Socratic Intuition and the Problem of Knowledge

The aim of this presentation is to point out the ways in which Plato's insights, particularly in the *Meno* and *Theaetetus* dialogues, form contemporary approaches to the problem of knowledge, i.e. to point out the wider significance of his insights, which will not be limited only to his anticipations of the classical definition of knowledge as justified true belief. We will use examples of the use of the method of thought experiment, testing the proposed definitions of knowledge as the foundation of our reflection in order to demonstrate the significance of Socratic intuitions related to the relationship between knowledge and true belief, as well as the places of these intuitions in contemporary epistemological theories.

IZDAVAČI

Hrvatsko filozofsko društvo
Filozofski fakultet
Ivana Lučića 3
10000 Zagreb

i

Odsjek za filozofiju
Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu
Poljička cesta 35
21000 Split

ZA IZDAVAČE

Tomislav Krznar
Gloria Vickov

UREDNICI

Josip Guć
Anita Lunić
Mira Matijević

KOREKTURA

Josip Guć
Antonio Kovačević
Damir Sekulić

DESIGN KORICA

Luka Gusić

PRIJELOM TEKSTA

Stjepan Ocvirk

TISAK

GRAFOMARK, Zagreb

NAKLADA

200